

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Larisa Burdeinaia, reprezentată de avocatul Stela Chiriac,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Allen George Ross Daniel împotriva Larisei Burdeinaia, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și cererea reconvențională înaintată de Larisa Burdeinaia împotriva lui Allen George Ross Daniel cu intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor,

împotriva deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Bălți,

(Dosarul nr. 2ra-1027/24

NR. PIGD 2-21062288-01-2ra-29082024)

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.

Inadmisibilitatea recursului. Nu s-a invocat niciun temei de recurs în sensul art. 432 din Codul de procedură civilă, în redacția din 01 septembrie 2023.

Judecătoria Bălți, sediul Central, jud. A. Roșca,
Curtea de Apel Bălți, jud. N. Chircu, D. Corolevschi, E. Grumeza,

21 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Larisa Burdeinaia, reprezentată de avocatul Stela Chiriac,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 aprilie 2021, Allen George Ross Daniel, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Larisei Burdeinaia, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani, solicitând stabilirea domiciliului copilului minor xxxxx, născută la xxxxx, cu tatăl la adresa xxxxx.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, prin hotărârea din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, drept urmare a admiterii cererii sale de chemare în judecată împotriva Larisei Burdeinaia, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Bălți, s-a constatat paternitatea sa în privința copilului minor xxxxx, născută la xxxxx. În baza hotărârii enunțate, în certificatul de naștere a fost indicat în calitate de tată al copilului.

3. Totodată, a menționat că minora locuiește împreună cu mama Larisa Burdeinaia în sat. xxxxx.

4. La 14 ianuarie 2020 reclamantul a depus cerere către Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani privind stabilirea graficului de întreveneri în privința copilului minor, deoarece de câte ori vine în Republica Moldova să vadă copilul, mama îi creează impedimente să comunice cu fiica minoră și se împotrivește ca să-și vadă fiica. La 10 februarie 2020 a recepționat răspunsul Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani nr.200 din 05 februarie 2020, prin care i s-a comunicat despre imposibilitatea stabilirii unui grafic de întreveneri, care ar corespunde cerințelor ambelor părți (părinți) fără a discuta cu Larisa Burdeinaia, care nu s-a prezentat la ședință.

5. Ulterior la 17 februarie 2020, reclamantul, prin intermediul avocatului, a formulat cerere prealabilă către Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani, prin care a solicitat întocmirea unui grafic de întreveneri a tatălui cu fiica minoră. Iar la 20 martie 2020, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani a emis decizia nr.02 cu privire la stabilirea graficului de întreveneri în privința copilului xxxxx, născută la xxxxx. Conform deciziei enunțate, s-a dispus deplasarea lui Allen George Ross Daniel la domiciliul mamei copilului minor Larisa Burdeinaia în sat. xxxxx pentru a lua copilul xxxxx la locul temporar de trai din mun. Bălți, str. xxxxx,

nr. 17, a doua săptămână din luna iunie 2020, începând cu ziua de luni ora 10:00 până duminică ora 18:00 și a doua săptămână din luna iulie 2020, începând cu ziua de luni ora 10:00 până duminică ora 18:00.

6. La 26 iunie 2020, reclamantul, prin intermediul avocatului, prin cererea adresată Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani, a solicitat întocmirea unui nou grafic de întrevvedere a copilului minor cu tatăl, având în vedere situația de pandemie existentă. Iar la 20 iulie 2020, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani a emis decizia nr.02 cu privire la stabilirea graficului de întrevvederi, prin care s-a dispus deplasarea lui Allen George Ross Daniel la domiciliul mamei copilului minor Larisa Burdeinaia în sat. xxxxx pentru a lua copilul xxxxx la locul temporar de trai, a doua săptămână din luna august 2020, începând cu ziua de luni ora 10:00 până duminică ora 18:00, adică 10 august 2020-16 august 2020, a patra săptămână din luna august 2020, începând cu ziua de luni ora 10:00 până duminică ora 18:00, adică 24 august 2020-30 august 2020. Însă niciuna dintre deciziile menționate nu au fost respectate de Larisa Burdeinaia.

7. La 04 septembrie 2020, reclamantul, prin intermediul avocatului, a formulat cerere către Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani privind stabilirea graficului flexibil. La 09 octombrie 2020, s-a emis decizia nr.1, prin care s-a stabilit un program flexibil de întrevvederi în privința copilului minor xxxxx cu tatăl Allen George Ross Daniel, în dependență de vacanțele de iarnă/vară a copilului și anume câte o săptămână din lunile decembrie, ianuarie și câte două săptămâni din fiecare lună de vară până la împlinirea vârstei de 14 ani.

8. Reclamantul a precizat că Larisa Burdeinaia deseori ignoră deciziile adoptate de către Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani și refuză să permită întrevvederea cu fiica, precum și îi restricționează dreptul de a-și educa copilul. De altfel, la 10 august 2020 împreună cu asistentul social și sectoristul din sat. xxxxx au mers la domiciliul Larisei Burdeinaia pentru executarea deciziei, însă ultima a refuzat întrevvederea fiicei cu tatăl. Drept urmare, la 07 septembrie 2020 a depus plângere către IP Rîșcani, prin care a solicitat tragerea Larisei Burdeinaia la răspundere contravențională. Agentul constatator al IP Rîșcani la 02 octombrie 2020 a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție în privința Larisei Burdeinaia, pe faptul că la 24 august 2020 a încălcat drepturile lui Allen George Ross Daniel de a comunica cu copilul său și de a-l educa.

9. De asemenea, a relevat că din discuțiile telefonice cu copilul, este evident că ultimul este atașat de tatăl său, precum și că mama are un comportament agresiv și nu-i permite cel puțin să vorbească la telefon, deseori îi limitează discuțiile sau privează fiica de telefonul mobil pentru a o limita în discuții cu tatăl său. Atât mama, cât și copilul se află la întreținerea materială a lui Allen George Ross Daniel, care regulat face transferuri pe cardul copilului.

10. Reclamantul a declarat că deseori pârâta are un comportament agresiv, restricționând chiar și părinților săi (bunecilor, fratelui) să comunice cu copilul minor, îi interzice copilului minor să comunice cu rudele, verișorii săi, mai mult, îi interzice copilului minor să se joace cu copiii.

11. Reclamantul a mai afirmat că a depus cerere de chemare în judecată împotriva Larisei Burdeinaia, prin care a solicitat obligarea ultimei să execute graficul de întrevederi stabilit prin decizia nr.14 din 09 octombrie 2020 a Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei. Iar prin hotărârea din 05 martie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, drept urmare a admiterii acțiunii înaintate, Larisa Burdeinaia a fost obligată să respecte graficul enunțat.

12. La 20 ianuarie 2020 a recepționat de la Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Bălți copia dispoziției nr.41 din 07 iunie 2019 cu privire la instituirea tutelei temporare asupra copilului minor xxxxx, prin care s-a instituit tutela până la vârsta de 14 ani asupra minorei, iar Leonid Burdeinî fiind numit tutore, din motiv că mama copilului Larisa Burdeinaia era în imposibilitate de a-și onora obligațiile părintești, având în vedere starea de sănătate și necesitatea spitalizării acesteia.

13. În acest context, reclamantul, prin intermediul avocatului, a adresat două interpelări Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul de Psihiatrie nr.5 mun. Bălți și Instituției Medico-Sanitare Publice, prin care a solicitat informația dacă Larisa Burdeinaia se află la evidența medicului psihiatru, dacă a fost internată în spitalul de psihiatrie și diagnoza. Însă prin răspunsurile parvenite de la ambele instituții medicale din 11 februarie 2020, i-a fost refuzată eliberarea informației. Intervenind cu o astfel de cerere în vederea solicitării concursului instanței de judecată la solicitarea informației. Reieșind din xxxxx, care după examinare să dea o concluzie dacă xxxxx și nu contravine drepturilor și intereselor copilului minor.

14. Reclamantul a optat pentru stabilirea domiciliului copilului minor cu el, or, are o afacere privind darea în locațiune a bunurilor imobile, are posibilitatea reală să întrețină și să educe fiica minoră, are mijloace financiare și timp pentru educarea copilului minor. În confirmarea acestui aspect a menționat informația cu privire la depunerea electronică a declarației privind impozitul pe venit și ajutorul social al persoanei fizice pentru fiscal 2019, precum și din formularul xxxxx. La fel, are casă de locuit, care îi permite copilului cele necesare pentru educare și susținere, având domiciliul în xxxxx, fapt confirmat inclusiv prin copia discului anexat la materialele dosarului care probează condițiile din locuința dată.

15. Conform Impresiilor și aprecierilor clinice efectuate de către psihologul David Aboussafy, BA9Hons.), Dr., C-SAE, Psih. Reabilitare (CPBC Nr.01475) s-a stabilit că: „Condiția fizică, psihologică actuală a reclamantului este bună, fără afectare emoțională sau cognitive aparentă de nici un fel. În timpul istorisirii și răspunsurilor sale la interviul clinic

structurat, Dl Allen nu a prezentat nici o indicație, semne, simptome sau raport de psihopatologie acută sau crearea semnificativă sau afectare. Pare ușor stresat, îngrijorându-se de bunăstarea fiicei, dar face față acestui lucru și această îngrijorare pare normal, având în vedere circumstanțele declarate.”

16. Conform informației eliberate de către xxxxx, copilul minor poate fi înmatriculat la instituția școlară în clasa 4, începând cu 02 ianuarie 2021.

17. La 25 iulie 2022, Larisa Burdeinaia, reprezentată de avocatul Victor Polivenco, a depus cerere reconvențională împotriva lui Allen George Ross Daniel, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Bălți, solicitând stabilirea domiciliului copilului minor xxxxx cu mama, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor în cuantum de ¼ lunar din toate veniturile.

18. În motivarea cererii reconvenționale, reclamanta a invocat că Allen George Ross Daniel prin acțiunea inițială a solicitat stabilirea domiciliului copilului în Canada și în aceste circumstanțe va fi izolat total de atenția și grija mamei. Nu are posibilitatea financiară de a pleca în Canada la domiciliul pârâtului pentru a petrece timpul cu fiica în fiecare săptămână.

19. Totodată, deține cu drept de proprietate casă de locuit amplasată în xxxxx, și apartament în mun. xxxxx. Astfel, poate oferi copilului condiții și loc de trai, ce ar corespunde vârstei, intereselor și necesităților minorei.

20. Reclamanta a menționat că fiind însărcinată, a revenit în Republica Moldova din Canada, în rezultatul conflictului cu pârâtul, fiind în relații de concubinaj. Copilul a fost născut în mun. Bălți la xxxxx. Din acel moment locuiește cu ea, exercitându-și pe deplin obligațiile părintești.

21. Potrivit caracteristicii eliberate de xxxxx nr. xxxxx se atestă că xxxxx este un copil bine educat, cu reușită școlară la nivel înalt, comunicabilă cu colegii de clasa. Administrația gimnaziului a indicat că mama copilului manifestă interes față de reușitele copilului și ține legătură cu profesorii și dirigintele de clasă.

22. Potrivit raportul de evaluare psihologică nr.0118/543 a copilului xxxxx, se atestă atașamentul copilului față de mamă. Copilul a comunicat că tatăl său Allen George Ross Daniel, deseori a fost agresiv cu minora și mama, copilul a relatat și despre cazuri concrete de agresiune din partea lui Allen George Ross Daniel față de ea și copil.

23. Reclamanta a susținut că cele comunicate de copil se confirmă prin răspunsul IP Bălți nr.34/23-124985 din 21 mai 2019 și răspunsul nr. 34/23-30368 din 12 decembrie 2019, prin care se confirmă că a depus plângeri în privința acțiunilor fostului concubin Allen George Ross Daniel referitor la provocările la conflict și violență în familie. Potrivit actelor nominalizate, Allen George Ross Daniel a participat la convorbiri duse de angajații IP Bălți cu caracter preventiv cu scop de a preveni situații de conflict și cazuri de violență în familie.

24. Suplimentar, reclamanta a mai declarat că cele comunicate de copil se confirmă prin fișa de solicitare nr.1707828 din 19 noiembrie 2018, întocmită de Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească la chemarea sa, unde cu titlu de motiv, s-a reținut ca fiind dureri lombare. Potrivit fișei, minora a fost accidentată la spate și având dureri în regiunea lombară a coloanei vertebrale a fost solicitată asistența medicală de urgență. Potrivit actelor cauzei se atestă că minora are comunicare strânsă și relații calde cu rudele pe linia maternă, care nu influențează negativ copilul. Petrece mult timp cu rudele mamei, fiind creată în aceste circumstanțe o afecțiune majoră. Astfel, este în interesul superior al copilului de a se dezvolta într-un mediu sigur, sănătos și armonios și care să ofere stabilitate, liniște, siguranță, având în vedere atașamentul față de mamă, față de rudele pe linia maternă, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educarea și întreținerea copilului minor, urmează a fi stabilit domiciliul cu mama.

25. În ceea ce vizează încasarea pensiei de întreținere, reclamanta a invocat că Allen George Ross Daniel nu participă la educarea, creșterea și întreținerea copilului minor. Deși la materialele cauzei au fost anexate certificate privind transferurile de bani efectuate, suma transferurilor și periodicitatea acestora nu acoperă cheltuielile necesare și utile suportate pentru asigurarea unui trai decent copilului minor. Iar potrivit materialelor cauzei, Allen George Ross Daniel are venituri ce pot fi urmărite pentru a fi reținută pensia pentru întreținerea copilului. Cuantumul veniturilor pârâtului sunt suficiente pentru a fi încasată pensia de întreținere în cuantum ce depășește coșul minim de consum stabilit de Biroul Național de Statistică pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

26. Prin încheierea consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată din 04 august 2022 s-a acceptat spre examinare cererea reconvențională concomitent cu acțiunea inițială.

27. Prin încheierea din 28 septembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, corectată prin încheierea din 06 decembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, drept urmare a admiterii cererii reprezentantului reclamantului Allen George Ross Daniel, avocatul Tatiana Guțu, s-a dispus efectuarea expertizei judiciare psihiatrice.

28. Prin hotărârea din 05 martie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Allen George Ross Daniel. S-a stabilit domiciliul copilului minor xxxxx, născută la xxxxx, cu tatăl Allen George Ross Daniel. S-a permis traversarea frontierei Republicii Moldova de către copilul minor xxxxx, născută la xxxxx, însoțită de tata Allen George Ross Daniel pentru domiciliere permanentă cu tata peste hotarele RM, fără acordul mamei Larisa Burdeinaia. S-a respins ca neîntemeiată cererea reconvențională depusă de Larisa Burdeinaia împotriva

lui Allen George Ross Daniel, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

29. La 27 martie 2024, Larisa Burdeinaia, reprezentată de avocatul Aliona Timošenco, a declarat apel împotriva hotărârii din 05 martie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și de admiterea a cererii reconvenționale.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

30. Prin decizia din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Larisa Burdeinaia, prin intermediul avocatului Aliona Timošenco și s-a menținut hotărârea din 05 martie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

31. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, în speță obiectul litigiului constituie determinarea domiciliului copilului minor. Instanța a citat prevederile art.51 alin.(1)-(3), art.53 alin. alin.(1), (2), art. 63 alin.(1), (2), (3) din Codul familiei, precum și a reținut că principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului adoptată la New York din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea acestuia reprezintă o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o. Art.3 alin.(1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului statuează că în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.

32. Instanța de judecată soluționând problema stabilirii domiciliului copilului minor, are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților legali sau altor persoane cărora le-a fost încredințat în mod legal și în acest scop va lua măsurile corespunzătoare. Astfel, instanța de apel a conchis că imperativele asigurării celei mai bune protecții a intereselor copilului dispun de prioritate în raport cu interesele sau sentimentele părinților, motiv din care protecția, buna dezvoltare a copilului, inclusiv atașamentul sentimental și siguranța acestuia vor constitui circumstanțe determinate pentru instanță la stabilirea copilului minor. Așa fiind, verificarea împrejurărilor sus menționate devine inevitabilă, întrucât instanței de judecată îi revine sarcina de a stabili acel interes superior al copilului, care ar înclina balanța justiției către mamă sau către tată, astfel interesul superior al copilului fiind singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești.

33. Probatoriul cauzei denotă faptul că copilul minor xxxxx, a.n. xxxxx este fiica Larisei Burdeinaia, a.n. xxxxx și a lui Allen George Ross Daniel, a.n. xxxxx, xxxxx fiind stabilită prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central nr. xxxxx din xxxxx. xxxxx este elevă la xxxxx din mun. Bălți.

34. Potrivit concluziei medicale din 16 august 2022, eliberat de IMSP mun.Bălți Centrul Comunitar de Sănătate Mintală, în Centrul Comunitar de Sănătate Mintală, Larisa Burdeinaia la evidența medicului psihiatru nu se află xxxxx (f.d.124 vol.2).

35. Prin ordonanța de protecție nr.2o/p-44/2023 din 07 septembrie 2023, emisă de Judecătoria Bălți, sediul Central, în cauza civilă la demersul IP Bălți privind aplicarea măsurilor de protecție pentru victima violenței în familie xxxxx împotriva acțiunilor xxxxx de a nu se apropia și a sta departe de locul aflării victimei minore, inclusiv locul de studii xxxxx din mun.Bălți, la o distanță nu mai mică de 50 m ce ar asigura securitatea victimei, de a nu contacta victima minoră xxxxx, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod (f.d.116,117, vol.3).

36. La fel, s-a stabilit că prin hotărârea din xxxxx a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis acțiunea civilă înaintată de Direcția Generală Asistență Socială, Sănătate și Protecție a Familiei Bălți în interesul copilului minor xxxxx împotriva Larisei Burdeinaia, intervenient accesoriu Allen George Ross Daniel privind luarea copilului minor de la mama biologică fără decăderea din drepturile părintești. S-a dispus luarea copilului minor xxxxx xxxxx, domiciliată în mun. Bălți str. xxxxx ap. xxxxx, fără decăderea din drepturi părintești (f.d.96, vol.3).

37. Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. xxxxx din 28 februarie 2024, efectuat de către Centrul de Medicină Legală, Secția Psihiatrie medico-legală Bălți, în temeiul încheierii din 28 septembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a efectuat xxxxx, în fața expertului fiind înaintate următoarele întrebări: xxxxx (f.d.199-208, vol.3).

38. Instanța de apel a reținut că potrivit materialelor cauzei, Allen George Ross Daniel, a.n. xxxxx, locuiește în xxxxx, Canada.

39. Totodată, a menționat că Allen George Ross Daniel, la cererea personală, la 02 februarie 2021 a fost supus evaluării psihologice de către Dr. David M.Aboussafy, Doctor, Psihologie reabilitare (#01475) din xxxxx, care a stabilit că condiția fizică, psihologică actuală a lui Allen George Ross Daniel este bună, fără afectare emoțională sau cognitivă aparentă de nici un fel. În timpul aprecierii, istorisirii și răspunsurilor sale la interviul clinic structurat, Dl Allen nu a prezentat nici o indicație, semne, simptom sau raport de psihopatologie acută sau cronică semnificativă sau afectare. Pare ușor stresat, îngrijorându-se de bunăstarea fiicei sale, dar face față acestui lucru și această îngrijorare pare normală, având în vedere circumstanțele declarate (f.d.57-61, vol.3).

40. Evaluarea psihologică a lui Allen George Ross Daniel a fost efectuată și în Republica Moldova de către IP Centrul de criză familială „Sotis” în baza încheierii din 06 octombrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, potrivit scrisorii cu nr.124/01 din 25 noiembrie 2021, adresată avocatului Tatiana Guțu.

41. Potrivit concluziilor evaluării, Allen George Ross Daniel manifestă sentimente de dragoste față de copil, manifestă cooperare și acceptare de nivel mediu față de copil, se interesează de toate opiniile fetei, susține copilul, iar simbioza de nivel scăzut, deoarece nu locuiește împreună cu fiica, tatăl aplică față de copil stilul parental cu elemente democratice, luând în considerare opinia copilului, oferindu-i căldură, semne de distorsionare a informației furnizate de Allen George Ross Daniel nu sunt, spune adevărul; este emoțional, sensibil față de tot e ține de fiică, empatic, cooperant, comunicabil, în general extravertit, tendințe spre demonstrativitate, hipertimitate, autoapreciere bună, poate fi răbdător, ținut spre scop, în situații de conflict interpersonal adoptă strategia de adaptare și compromis, în situații de stras/conflict poate manifesta reacții comportamentale bine controlate și s-a adresat după ajutor organelor competente, pentru a evita situații stresogene sau alte consecințe nedorite.

42. S-a menționat că Larisa Burdeinaia nu s-a prezentat la Centru pentru acordarea serviciilor psihologice (f.d.234-244, vol.1).

43. Conform raportului de evaluare psihologică din 11 decembrie 2023 nr.01-08/731 a copilului xxxxx, a.n. xxxxx, întocmit de Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei mun. Bălți, s-a menționat că reacțiile emoționale sunt adecvate. Se atestă prezența stabilității emoționale. Minora se caracterizează prin extraversiune: este sociabilă și energică, preferă să petreacă timpul liber cu prietenii, răspunde rapid la întrebări, preferă un cerc larg de prieteni, în timpul discuției menține contactul vizual. Conținutul stărilor emoționale este exprimat minuțios, mimica este bogată. Tonalitatea vocii este moderată. Limbajul este clar, coerent și logic. Nu este predispusă să se angajeze în conflicte. Nivelul autoaprecierii este mediu. xxxxx în mod corect își evaluează atât calitățile pozitive, cât și cele negative.

44. În cadrul consilierilor psihologice cu minora, au fost atestate semne de anxietate, înainte de a o caracteriza pe mama sa Larisa Burdeinaia, xxxxx de mai multe ori a rugat ca dumneaei să nu afle despre conținutul convorbirii, deoarece are frică de mama sa.

45. Minora exprima emoții negative atunci când relata despre mama sa. Relatările minorei despre tatăl său, școală și prieteni erau însoțite de expresii cu o conotație emoțională pozitivă, însă atunci când i se adresau întrebări cu referire la mama sa, xxxxx se întrista, era pasivă și răspundea cu o pronunțată încetinire, uneori se irita.

46. xxxxx a exprimat o atitudine pozitivă față de tatăl său George Allen. Descriind tatăl său și anumite situații cotidiene, minora a folosit doar expresii

pozitive. Tatăl este perceput de xxxxx drept o persoană de încredere, grijulie și binevoitoare. Reieșind din spusele minorei, George Allen ocupă o poziție activă în educarea minorei, contribuind pozitiv la formarea acesteia. Atașamentul față de tata este sigur. Relația tată-fiică este una armonioasă și însoțită de afecțiune reciprocă.

47. Minora a menționat că nu a auzit de la tatăl său expresii negative spuse în adresa Larisei Burdeinaia. Din spusele minorei, uneori în cadrul discuțiilor cu tata ea poate face remarci negative în adresa mamei, iar dl Allen îi indică asupra inadmisibilității expresiilor de așa gen în adresa ei, deoarece ea este mama sa.

48. În concluzii s-a menționat că informația comunicată de minoră corespunde adevărului. xxxxx în mod adecvat analizează contextul intrafamiliar și nu are tendința de a denatura sau exagera realitatea. xxxxx are un atașament sigur în raport cu tatăl său George Allen. Tatăl este perceput de xxxxx drept o persoană de încredere, grijulie și binevoitoare. Reieșind din spusele minorei, George Allen ocupă o poziție activă în educarea minorei, contribuind pozitiv la formarea acesteia. Minora a exprimat lipsa atașamentului față de mama sa Larisa Burdeinaia. Se atestă prezența fricii și a unui sentiment de supărare față de dumneai, generate de faptul că mama aplica violență fizică asupra minorei. Acțiunile doamnei Larisa Burdeinaia au influențat negativ starea psihologică a minorei, contribuind la apariția semnelor de anxietate la xxxxx. xxxxx a afirmat că în continuare dorește să locuiască cu tatăl său. Minora nu își dorește să comunice cu mama sub nici o formă (f.d.108-109, vol.3).

49. În avizul-concluzie din 20 mai 2022 al Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei mun. Bălți cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, autoritatea tutelară locală și teritorială din cadrul Primăriei mun. Bălți a propus instanței de judecată stabilirea domiciliului copilului minor xxxxx cu tatăl Allen George Ross Daniel (f.d.29, vol.2).

50. La 08 februarie 2024 Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, succesorul Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei mun. Bălți a efectuat o vizită la hotelul „Elite” pentru a evalua situația familiei Allen George Ross Daniel și a fiicei sale xxxxx. Au fost petrecute discuții cu managerul și persoana de la recepție, care au comunicat că îl cunosc pe dl George de 7 ani, este o persoană și un tată foarte bun pentru fiica sa, responsabil, îi oferă îngrijire și toate cele necesare. Privitor la consumul de alcool, nu a fost observat niciodată cu comportament neadecvat, din contra este o persoană calmă, neconflictuală, are o relație prietenoasă cu fiica sa și cei din jur. Adăugător managerul a comunicat că relația dintre mama copilului și dlui este tensionată, acesta deseori vine în incinta hotelului și crea conflicte și din aceste considerente minora mereu a avut și are frică mama sa (f.d.112, vol.3).

51. De asemenea, s-a menționat că au fost duse discuții telefonice și cu traducătoarea dl George-dna Georgeta, care a relatat că cunoaște de mult timp familia dată și nu a observat ca dl George să aibă un comportament neadecvat sau agresiv față de copil, dar copilul are frică de mamă.

52. La 10 iulie 2024 Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest a întocmit un nou raport de evaluare psihologică nr.08-01/979 a minorei xxxxx. În cadrul convorbirii minora a spus că nu dorea să-și vadă mama, decât pentru a-și lua tableta și câteva lucruri. Ea a precizat că se simțea în siguranță cu părintele îngrijitor. Mama biologică învinuiește părintele ce domiciliază separat pentru cele întâmplate, susținând că intervenția lui a dus la situația actuală.

53. xxxxx a subliniat că supravegherea mamei sale și apelurile constante la poliție, îi cauzau traume psihologice semnificative. Dna Burdeinaia a întrebat-o pe fiica ei ce ar face-o fericită. xxxxx a răspuns că vrea să plece în Canada și să vină în Moldova doar vara. Dna Larisa nu a fost mulțumită de acest răspuns și consideră că fericirea fiicei sale constă în a fi permanent sub supraveghere în Republica Moldova. Dna Larisa a exprimat îndoieli cu privire la capacitatea tatălui biologic de a oferi o educație adecvată xxxxx din cauza vârstei și lipsei rudelor. Allen George Ross Daniel a continuat să o calmeze pe xxxxx în timpul momentelor emoționale. În timpul întrevederii au fost observate xxxxx la dna Burdeinaia.

54. În concluzii s-a conchis că dna Larisa și xxxxx au viziuni diferite privind viitorul apropiat. xxxxx își formulează clar dorințele și nevoile, ceea ce atestă un grad înalt de autocunoaștere. Ea este pregătită să-și discute deschis sentimentele și să-și pună interesele pe primul loc. xxxxx trece prin dificultăți emoționale legate de evenimente traumatizante din trecut și vorbește deschis despre experiențele sale negative cu mama ei. Ea se simte mai în siguranță cu tatăl, care o susține emoțional. Dna Larisa tinde să-i învinuiască pe alții, în special pe dl Allen George Ross Daniel pentru schimbările negative din viața xxxxx și respectiv, generatorul de evenimente negative (vol.4).

55. Instanța de apel a menționat că, în speță, factor determinant la stabilirea domiciliului copilului minor, care nu a împlinit vârsta de 14 ani, constituie și faptul că copilul minor xxxxx la 08 februarie 2024, în cadrul Agenției Teritoriale Asistență Socială Nord-Nord-Vest a scris personal o cerere/explicație, pe care a semnat-o, în care afirmă că dorește să locuiască în continuare cu tatăl său, deoarece tatăl este bun, grijuliu se atârână față de ea cu mult mai bine decât mama, n-o ofensează, n-o ceartă fără temeii, cu tatăl este mai bine de locuit (f.d.110, vol.3).

56. Din probatoriul administrat la materialele cauzei, din declarațiile părților date în cadrul ședințelor de judecată la examinarea litigiului, instanța de apel a conchis ca fiind întemeiată soluția primei instanțe privind stabilirea domiciliului copilului minor xxxxx cu tatăl său Allen George Ross Daniel,

deoarece fiica a manifestat cert dorința de a locui cu tata, fiind stabilită o legătură emoțională pozitivă dintre tată și fiică, pe când cu mama nu dorește să locuiască, menționând că ar dori să vină vara în Moldova.

57. În același timp, s-a confirmat faptul că Allen George Ross Daniel contribuie material la întreținerea copilului minor și la momentul actual, cât și anterior stabilirii paternității lui, transferând apelantei la card sume considerabile (f.d.62-71, vol.3). Și pe perioada derulării procesului, Allen George Ross Daniel închiria și achita în mun. Bălți cameră în hotel sau apartament pe termen îndelungat /mai mult de 2 ani/, suportând cheltuieli majore, unde locuia împreună cu copilul, dând posibilitate rudelor de pe linia mamei la întrevederi și comunicare cu copilul (f.d.130-134, vol.2).

58. Totodată, la cererea de chemare în judecată, intimatul a anexat înregistrarea video privind condițiile sale de trai din Canada, din care se denotă faptul că Allen George Ross Daniel dispune de condiții adecvate de trai, care pot fi adaptate pentru copilul minor.

59. Instanța de apel a menționat că în speță, într-adevăr, este în interesul superior al copilului minor xxxxx de a fi stabilit domiciliul ei cu tatăl său, or, copilul nu a dorit să locuiască cu mama sa, menționând că o leagă amintiri neplăcute și îi provoacă emoții negative, deoarece mama a făcut-o să sufere, a xxxxx, fapt stabilit și prin hotărâre judecătorească.

60. Totodată starea tensionată a fetei la momentul când locuia cu mama se desprinde și din convorbirile copilului cu tatăl său, anexate la materialele dosarului (f.d.14-22, vol.1), în care copilul comunică că este xxxxx, că din cauza comportamentului ei și a situației create, nu mai vrea să trăiască, menționând acest gând de foarte multe ori în conversație.

61. Reieșind din raportul de expertiză judiciară din 28 februarie 2024, instanța de apel a remarcat că comportamentul apelantei Larisa Burdeinaia se datorează xxxxx.

62. În aceste circumstanțe, stabilirea domiciliului copilului minor xxxxx cu mama sa Larisa Burdeinaia xxxxx, de aceea, la caz, este oportun de a stabili domiciliul copilului cu tatăl Allen George Ross Daniel.

63. Prin urmare, s-a stabilit cu certitudine faptul, că copilul minor xxxxx manifestă atașament deosebit față de tatăl său, iar concluziile specialiștilor în protecția dreptului copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului și experților-psihologi indică cu vehemență că copilul dorește să locuiască doar cu tatăl, cu care locuiește mai mult de 3 ani în Republica Moldova, mama venind doar în vizită la fiica sa.

64. În circumstanțele enunțate, instanța de apel a considerat legală și întemeiată hotărârea instanței de fond privind admiterea acțiunii formulate de tatăl copilului, Allen George Ross Daniel și respingerea acțiunii reconvenționale.

65. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat principiul bine stabilit în jurisprudența sa conform căruia scopul Convenției nu este de a proteja drepturile teoretice sau iluzorii, ci cele concrete și efective (Cauza Artico împotriva Italiei).

66. La caz, instanța de apel a invocat hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 23 iunie 1993, în speța Hoffmann contra Austriei nr.12875/87, unde Curtea a reiterat că interesele copilului sunt decisive în vederea acordării priorității unuia dintre soți.

67. Prin urmare, la încredințarea copiilor minori către unul din părinți, condiția esențială ce urmează a fi respectată de care instanțele judecătorești este îndatorirea să se pronunțe în interesul superior al copilului, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu. Aceste criterii, stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională, sunt vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minorului față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt, precum și altele asemenea.

68. Referitor la cerința din acțiunea inițială privind permisiunea de a ieși din țară cu copilul minor fără acordul celui de-al doilea părinte, Colegiul notează că în conformitate cu dispozițiile art.27 din Constituția Republicii Moldova, dreptul la libera circulație în țară este garantat. Oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

69. Redând art.1 alin.(1), (2), art. 3 alin.(5) din Legea cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova nr.269 din 09 noiembrie 1994 și raportând situația din speță la normele de drept citate, instanța de apel a constatat că Burdeinaia Larisa s-a opus faptului ca copilul comun minor să locuiască împreună cu tatăl său, respectiv să iasă peste hotarele R. Moldova. În asemenea circumstanțe, deoarece instanța de nivelul unu corect a stabilit domiciliul copilului minor împreună cu tatăl său, xxxxx urmează să dispună și de dreptul de a circula liber între statele în care va locui cu tatăl său și în care locuiește mama, motiv pentru care instanța întemeiat a dispus acordarea permisiunii de a traversarea frontiera Republicii Moldova de către copilul minor xxxxx, născută la xxxxx, însoțită de tata Allen George Ross Daniel, fără acordul mamei Larisa Burdeinaia.

70. Mai mult că normele naționale citate mai sus permit copilului minor, cetățean al R. Moldova ieșirea/intrarea din/în țară, fiind însoțit doar de unul din părinți.

71. Dat fiind admiterea acțiunii civile formulate de Allen George Ross Daniel privind determinarea domiciliului copilului minor cu tata, se respinge acțiunea reconvențională depusă de Larisa Burdeinaia privind determinarea

domiciliului copilului minor cu mama și cerința din acțiunea reconvențională privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

72. La 29 august 2024, prin intermediul poștei electronice (Vol.IV, f.d.117), Larisa Burdeinaia, reprezentată de avocatul Stela Chiriac, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea decizia instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cerințelor intimatului și admiterea cererii reconvenționale.

73. În susținerea recursului, recurenta prin prisma prevederilor art. 38 alin. (2) lit. d), art. 50, art. 51 alin. (2), art. 52 alin. (1), art. 58 alin. (1), art. 60 alin. (1), art. 63 alin. (2) din Codul familiei, art. 1 alin. (2) (4) din Legea nr. 269 din 09 noiembrie 1994, a menționat că solicitările reclamantului de a stabili domiciliul copilului peste hotarele Republicii Moldova sunt în contradicție cu normele imperative citate, încalcă drepturile mamei față de copilul său și sunt în contradicție cu interesul superior al copilului de a menține legătură cu rudele pe linia mamei față de care are un atașament simțitor. Stabilirea domiciliului peste hotarele țării a copilului care nu a împlinit vârsta de 14 ani poate fi realizată doar cu consimțământul exprimat de ambii părinți însă potrivit materialelor cauzei se atestă dezacordul său cu solicitările lui Allen George Ross Daniel a stabili domiciliul permanent al copilului în Canada, xxxxx.

74. Potrivit copilului xxxxx se atestă că tata a manifestat acte de violență psihologică asupra sa. Copilul a relatat momente când fiind la hotel împreună cu mama sa, tatăl biologic de mai multe ori a încercat ca să o sugrume pe mama minorei, copilul fiind prezentă la aceste incidente. xxxxx a relatat că îi este frică de tatăl acesteia pe motivul faptului existenței actelor de violență în cadrul familiei. Copilul a relatat că mama nu îi interzice să comunice cu tatăl său și când dorește îl contactează și comunică. Minora a mai comunicat că în cadrul jocurilor cu tatăl biologic acesta are tendința de a deveni ușor iritabil și a fost situație când fiind foarte enervat a împins-o pe minoră cu putere în pat, prin ce a provocat durere copilului.

75. De asemenea, a declarat că a fost întocmit procesul-verbal în urma discuției și nu este împotriva ca tatăl copilului să comunice și să se vadă cu fiica comună. Totodată, nu este de acord ca domiciliul copilului să fie stabilit peste hotarele Republicii Moldova. Allen George Ross Daniel este agresiv. În timpul sarcinii când locuiau împreună, a fost dată afară din locuință. A mai comunicat că fosta soție a reclamantului de asemenea a suferit în relația cu Allen George Ross Daniel. Totalitatea celor invocate denotă netemeinicia solicitărilor reclamantului Allen George Ross Daniel, ce vin în contradicție cu interesul superior al copilului. Minora are un atașament puternic față de mamă și rudele pe linia maternă, cu care comunică frecvent, se simte în siguranță și nu manifestă agresivitate.

76. La fel, a precizat că este o mamă grijulie ce exercită pe deplin obligațiile părintești față de copil în latura educării, îngrijirii și întreținerii. Oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului. Interesul superior al copilului este legat de posibilitatea de a putea accesa nelimitat pe ambii părinți pentru a putea dezvolta relații echilibrate și armonioase cu ambii părinți. Relațiile personale trebuie să se realizeze neîngrădit, restrângerea acestora fiind necesară numai în condiții deosebite pentru protejarea copilului.

77. Recurenta a reiterat că Allen George Ross Daniel prin acțiunea inițială a solicitat stabilirea domiciliului copilului în Canada și în aceste circumstanțe copilul va fi izolat total de atenția și grija mamei, deoarece nu are posibilitatea financiară de a pleca în Canada pentru a petrece timpul cu fiica în fiecare săptămână. Drept urmare, ținând cont de interesul copilului de a se dezvolta într-un mediu sigur, sănătos, care să-i confere stabilitate, atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, vârsta fragedă și sexul copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului, a considerat oportun stabilirea domiciliului copilului cu mama.

78. Recurenta a mai afirmat că potrivit caracteristicii eliberate de xxxxx xxxxx este un copil bine educat, cu reușita școlară la nivel înalt, comunicabilă cu colegii de clasă. Administrația gimnaziului au menționat că mama copilului manifestă interes față de reușita școlară a copilului și ține legătură cu profesorii și dirigintele de clasă. Potrivit raportul de evaluare psihologică nr. 0118/543, se atestă atașamentul copilului față de mama. Copilul a comunicat că tatăl său Allen George Ross Daniel, deseori a fost agresiv cu ea și cu mama sa, copilul a relatat și despre cazuri concrete de agresiune din partea lui Allen George Ross Daniel. Potrivit actelor cauzei, copilul are comunicare strânsă și relații calde cu rudele pe linia mamei care nu influențează negativ asupra copilului. Ultima petrece mult timp cu rudele mamei și în aceste circumstanțe a fost creată o afecțiune majoră, invocând în context interesul superior al copilului de a menține aceste legături și comunicări în situația că nu există probe că comunicarea cu rudele se răsfrânge negativ asupra educației și sănătății copilului. În mai 2024 mama s-a adresat către Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest pentru a stabili graficul de întrevedere cu copilul și fiica nu este contra acestor întâlniri și de a contacta cu mama.

79. La 25 noiembrie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și intervenienților accesorii copiile recursului declarat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, într-o asigurare

respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, extrasul din poșta electronică, anexate la materialele dosarului (Vol.IV, f.d.129-130).

80. La 24 decembrie 2024, prin intermediul poștei electronice (Vol.IV, f.d.139), Allen George Ross Daniel, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu, a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului.

81. La 15 ianuarie 2025, prin intermediul poștei electronice (Vol.IV, f.d.134), Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului.

82. Alte referințe nu au parvenit.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

83. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

84. Recursul declarat de Larisa Burdeinaia, reprezentată de avocatul Stela Chiriac, va fi examinat prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

85. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

86. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

87. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
  - c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;
  - d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
  - e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
  - f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.
- (2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

88. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1)”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

89. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 23 iulie 2024. Copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 02 august 2024, prin intermediul poștei electronice (Vol.IV, f.d.113). Astfel, recursul este depus în termen.

90. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

91. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

92. Din analiza recursului declarat rezultă că nu s-a invocat expres nici un temei de admisibilitate în sensul prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, citate supra, în redacția în vigoare la data declarării recursului.

93. Argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma în vigoare la data declarării recursului, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate. Mai mult, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

94. Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

95. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

96. În contextul prevederilor art. 432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică în cazul invocării în recurs a temeiurilor menționate la art. 432 alin.(1) lit.d)–f) din Codul de procedură civilă, dacă acestea au fost invocate și în apel sau dacă pretinsa încălcare a avut loc în instanța de apel, nefiind stabilite la caz anumite încălcări ce ar fi fost comise de instanța de apel.

97. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

98. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Larisa Burdeinaia, reprezentată de avocatul Stela Chiriac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. a), urmează a fi considerat inadmisibil.

99. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Larisa Burdeinaia, reprezentată de avocatul Stela Chiriac, împotriva deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat